

zien. De jager vloog snel en laag over het water naar een groep voedselzoekende Kokmeeuwen en joeg daarna korte tijd op felle wijze op een adulte vogel, schijnbaar zonder succes.

— Jacht op hoog vliegende insecten. Hoog schroevend boven een akker werden insecten bemachtigd zoals bekend van Kokmeeuwen die op vliegende mieren jagen: rustig met uitgestrekte vleugels draaien en af en toe uitvallen waarbij duidelijk gehapt werd naar de insecten. Soms werden korte snelle vluchtjes ingezet. Het geheel had, mede door de habitus van de vogel, wat weg van een op insecten jagende Boomvalk.

Van trekkende Kleinste Jagers wordt parasitisme zelden gemeld, hoewel ze het in de winterkwartieren zeer actief schijnen te bedrijven (Glutz von Blotzheim & Bauer 1982). Jacht op vliegende insecten zoals boven beschreven, komt in het broedgebied veel voor (Bell *et al.* 1965). Bij de Kleine Jager wordt het slechts bij uitzondering waargenomen (Glutz von Blotzheim & Bauer 1982).

Summary Foraging methods of a Long-tailed Skua *Stercorarius longicaudus*

Three foraging methods of a juvenile Long-tailed Skua, present in Zuid-Flevoland on 8 September 1984, are described: hunting on insects in short grass by walking, piracy on a *Larus ridibundus* (though unsuccessful), and hawking for flying insects during soaring flight at high altitude like a *Falco subbuteo*.

Literatuur

BELL D. G. *et al.* 1965. Studies of less familiar birds 133. Long-tailed Skua. Br. Birds 58: 139-145.

CRAMP S. & SIMMONS K. E. L. 1983. The birds of the Western Palearctic, 3. Oxford University Press, Oxford.

GLUTZ VON BLOTZHEIM U. N. & BAUER K. M. 1982. Handbuch der Vögel Mitteleuropas, 8/I. Akademische Verlagsgesellschaft, Wiesbaden.

R. F. J. van Beusekom, Kruissteeg 19,
1211 HD Hilversum

Winterplaatstrouw bij Klappekster *Lanius excubitor*

In de winters 1973/74-1975/76 zijn door mij verspreid in West- en Centraal-Nederland acht Klappeksters geringd. De soort komt hier als broedvogel niet voor. In een volgende winter werd in de buurt van drie ringplaatsen een geringde Klappekster waargenomen (afstand ringplaats-waarnemingsplaats 100, 200 en 900 m). Op één plek werd in twee latere winters een geringde vogel vastgesteld. Op deze drie plaatsen waren één eerstejaars en twee overjarige vogels geringd. Het geringd zijn van de vogels viel meestal pas op als ze bij een vangpoging op de val afkwamen, maar daar toch op het laatste moment voor terugdeinsden. Herinnering aan de vangst in een vorige winter weerhield hen wellicht. Hierdoor was het helaas niet mogelijk zekerheid omtrent hun identiteit te verkrijgen. Daar het aantal Klappeksters dat wordt geringd erg klein is en het gedrag op bekendheid met het vangmiddel wijst, is de mogelijkheid dat het andere vogels zijn geweest praktisch uitgesloten.

Klappekster, 24 januari 1975, Biddinghuizen (Joop Buker). Great Grey Shrike *Lanius excubitor*.

Terugkeer van Klapksters naar hetzelfde winterterritorium is door diverse auteurs aanne- melijk gemaakt (Boyd 1957, Olsson 1984) maar nog niet bewezen door terugvangsten van ge- ringde vogels. In Duitsland en Tsjechoslowakije zijn enkele terugmeldingen van vogels in een volgende winter op de ringplaats (Schüz 1957), maar het is niet zeker of dit geen broedvogels uit de omgeving betroffen (Zink 1975). Zink ver- meldt ook twee terugmeldingen waarbij de vo- gels in een volgende winter in een ander gebied verbleven.

Winterplaatstrouw is een minder bekend ver- schijnsel dan het jaar op jaar terugkeren van vo- gels naar hetzelfde broedterritorium of zelfs de- zelfde nestplaats. Ook bij vogels op doortrek is plaatstrouw bekend. In kringen van vogelrings is bekend dat doortrekkers in latere jaren rela- tief vaak op de plek van ringen worden terugge- vangen.

Summary Wintering site fidelity in Great Grey Shrike *Lanius excubitor*

Observations of three ringed Great Grey Shrikes with- in one kilometre from sites where in previous winters Great Grey Shrikes were ringed and the species is lacking as a breeding bird, indicate return to former winter territories.

Literatuur

- BOYD A. W. 1957. Return of Great Grey Shrike to winter territory. Br. Birds 50: 271-272.
- OLSSON V. 1984. Varfågeln *Lanius excubitor* vinter- vanor II. Revir. Vår Fågelvärld 43: 199-210.
- SCHÜZ E. 1957. Vom Zug des Raubwürgers (*Lanius excubitor*) in Europa nach den Ringfunden. Beitr. Vogelk. 5: 201-206.
- ZINK G. 1975. Der Zug Europäischer Singvögel, 2. Vogelwarte Radolfzell, Möggingen.

*J. B. Buker, Willem Mollhof 9,
1065 AH Amsterdam*

BESTEL NU VIA LIMOSA MET SPECIALE, EENMALIGE KORTING VAN 15 PROCENT:

BIRDS OF THE WADDEN SEA, door C.J.Smit & W.J.Wolff

308 blz. 205 figuren en kaarten ISBN 90 6191 056 0

Normale prijs: Hfl. 34,10 (Incl.BTW)

Speciale Limosa-prijs: Hfl. 29,-(Incl.BTW)

De Waddenzee vervult verschillende functies voor de vele mil- joenen vogels die er gebruik van maken, zoals: Broedgebied; overwinteringsgebied of ruigebied. In 'Birds of the Wadden Sea' (Engelstalig) wordt voor de 32 belangrijkste vogelsoorten een ecologisch portret geschetst waarbij die functies uitgebreid ter sprake komen, naast de gegevens(per vogelsoort) over aantal- len, voedsel, foeragegedrag, perioden van rui en trek, en nog vele andere gegevens die onontbeerlijk zijn bij de studie van deze vogels. De hoofdstukken over de betekenis van de Wad- denzee voor vogels; bedreigingen; voedselproductie; consump- tie en uitvoerige literatuurlijsten completeren 'Birds...'

U kunt dit boek (paperback) bestellen via 'Limosa' door de onderstaande bon in te vullen en op te sturen naar: R.Kwak (Redactie Limosa), Fazantenkamp 899, 3607 EE in Maarssebroek. U krijgt het boek dan vanzelf thuisgestuurd. U kunt deze bon ook inleveren bij uw plaatselijke boekhan- del.

(Vogelsoorten: Lepelaar; Brandgans; Rotgans; Bergeend; Smient; Wintertaling; Wilde Eend; Pijlstaart; Eidereend; Mid- delste Zaagbek; Grote Zaagbek; Scholekster; Kluut; Bontbek- plevier; Strandplevier; Zilverplevier; Kanoetstrandloper; Drie- teenstrandloper; Krombekstrandloper; Bonte Strandloper; Rosse Grutto; Wulp; Zwarte Ruiter; Tureluur; Groenpoot- ruiter; Steenloper; Kapmeew; Stormmeew; Zilvermeew; Grote Stern; Visdief; Dwergstern)

(Uitgeverij A.A.Balkema, Pb.1675, 3000 BR, Rotterdam)

STUUR MIJEXEMPLAAR VAN 'BIRDS OF THE WADDEN SEA' MET 15 PROCENT KORTING.

NAAM;.....

ADRES;.....

POSTCODE/WOONPLAATS;.....

(Deze actie is geldig van April 1985 tot en met Juni 1985)

Inlevering kopij

De komende drie afleveringen van *Limosa* in 1985 zijn gepland voor juni, september en december. Oproepen, berichten en andere zetklare kopij voor deze afleveringen dienen uiterlijk 1 april, 1 augustus, resp. 15 oktober bij de redactie te zijn. In ver- band met de vele handelingen die nodig zijn om een nummer uit te brengen, kan de redactie niet garanderen dat kopij die later binnenkomt, nog ge- plaatst kan worden in het eerstvolgende nummer.